UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sermones prestantissimi viri Ro||berti de Litio: ordinis Minoru[m] sacre theologie professo||ris: pontificis Aquinatis

Caracciolo, Roberto

Lugd., Anno d[omi]ni. M.cccccxiij. vi. no.Maij.

Feria quinta: de co[n]place[n]tia dei q[ua]n[do] peccatores co[n]uertunt[ur] ad p[oe]niam. Ser. v.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70607

Visual Library

rimus gratiā ei⁹ ꝛ charitatē nobis cōci
liare: semp ad vota illū inueniemus pa
ratū nō differre aīam peccatricē si eam
cōpunctā viderit iustā facere. Redite
ergo p̄uaricatores ad cor: et cognoscite
miseriā animarū vestrarū. Uidete peri
cula inferni que vobis imminēt: cogita
te clementiā: māsuetudinē: pietatem: et
miam oīpotētis dei: ꝛ eruētes veterem
hoiem reuertimini ad illū ꝛ agite peni
tētiā: vt sic obtineatis gratiā in presen-
ti ꝛ in futuro eternā gloriam. Amen.

¶ Feria.v.post dn̄icā in septuagesima
de complacētia quā habet de⁹ qn̄ pecca
tores reuertunt ad pniam. Sermo.v.

Vox dilecti pul
santis: Aperi mihi soror
mea spōsa. Iterū vbi. s.
Excogitat creator noster
deus semp hoīes saluos
facere: non solū iustos: sed etiā peccato-
res si eorū malicia non obsistat. Quos
et si vocet cū mīa vt dictū est in precedē
ti sermone: excitat adhuc vt ad peniten
tiam reuertamur cū voce complacētie.
Ostēdit em̄ signis manifestissimis sum
mā habere complacentiā de cōuersione
peccatoꝝ: nā nō solū illis pctā remittit
sed adhuc copiosa beneficia illis clemē
tissime tribuit. Ꝙobrem in presenti ser-
mone colligere volo qui sint effect⁹ di-
uine complacētie que sequunt peniten
tiam aīe audientis vocē dilecti sponsi.
Et notabo tres principales effectus.

Primus dicitur bonoꝝ restitutio.
Secūdus angeloꝝ letificatio.
Tertius peccatoꝝ exaltatio.

¶ Ꝙ deus restituit peccatorib⁹ penitē-
tibus ꝓpter cōplacētiā quā hꝫ de illoꝝ
cōuersione oīa bona que fuerāt per pec
catum mortificata. Capitulū.j.

PRimus effectus qui cōsequi
tur ad cōuersionē peccatoris
in quo relucet complacentia
dei dicit bonoruꝫ restitutio:
ſm enim doctrinā theologo-
rum Rich. de media villa ar.viij.q.ij.
dn̄i Bon̄. et alioꝝ di.iiij.iiij.li.parte.ij.
ar.ij.q.iij. Deus restituit penitēti opera
per culpam mortificata que antea viua
fuerāt. Ad qđ clari⁹ intelligēdū notan-
da sunt tria. Primo notādū ꝙ oīa ope-
ra bona in charitate facta adueniente
mortali culpa mortificant ꝛ deperdunt
ſm illud Ezech.xviij. Si auerterit se iu
stus a iusticia sua ꝛ fecerit iniquitatem
ſm oēs abominatiōes quas operari so
let impi⁹ nunqd viuet? oēs iusticie eius
quas fecerat non recordabunt. Scdm
notādū ꝙ cū dr in scripturis deū nō re-
cordari vt in prefata autoritate aut ne-
scire. vt Mat.xxv. Nescio vos. sic est in-
telligendū ꝙ nō recordet aut nesciat il-
los quos nō approbat vt remuneratio-
ne dignos. Nam vt inqt dn̄s Bon̄. in.j.
dist.xxxix.ar.j.q.ij.c. Duplex est sciētia
in deo. Una dr simplcis noticie: qꝛ que
hꝫ rōnem cognoscēdi a veritate que est
lux summa cui nihil pōt occultari: nec
etiam tenebre obscurātur ab ipsa. Ideo
de necessitate cognoscit oīa bona ꝛ ma-
la in quē nulla cadit ignorātia. Alia vo
catur sciētia approbationis vt dicat sci
re aliquid qn̄ illud approbat et nescire
cū reprobat. Si ꝛ etiā nō recordari dici-
tur: nō ꝙ obliuio cadat in eo: sed qꝛ nō
recordatur maloꝝ que qs fecit ꝛ de illis
penituit vt ea puniat: nec recordat bo-
norum que qs fecit ꝛ per peccatū ab il-
lis cecidit vt ea remuneret. Tertiū no-
tandū ꝙ si qs ante peccatum ꝓpter bo
na per eum in charitate facta meruisset
esse de secundo aut de tertio vel de vlti-
mo ordine angelorum: ꝛ postea peccato
adueniente tale meritum perdidisset ꝛ
talis ad penitētiam rediret: reuiuiscūt
ei bona preterita que fuerūt mortifica-
ta eo ꝙ in tali statu meriti est in q̄ erat
anteꝙ caderet: vtputa si erat in merito
perueniēdi ad secūdum ordinē beatorū
ad penitētiam veniēs in tali merito se
reciperet: ꝛ sic de oībus gradibus beati
tudinis. Qđ expresse saluator noster in
nuit in parabola de filio prodigo Luc.
xv. Quē cum vidisset pater seminudum

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

vestes laceratas habētem ⁊ discalciatū
idest propter suā culpam priuatum me
rito precedenti: dixit ad seruos suos. Ci-
to ꝓferte stolam primā ⁊ induite illū:
⁊ date anulū in manu eius: ⁊ calciamē
ta in pedes: per que oīa precedēs meri-
tum deperditū per peccatum bonitate
dei penitētibus restitutū verissime in-
telligitur. Sed contra hoc nonnulli ar
guūt ꝑ quoddā Hugonis dictū. Nemo
inquit in spe correctiōis peccare debet:
qꝛ qđ semel amittiť ipsum amplius nō
recuperať. Ad hoc respōdet Bona. dist.
xiiij.iiij.li. vbi.s. ꝙ dictū Hugonis in-
telligiť de illo opere bono qđ homo po
tuisset facere vel fecisset illo tēpore quo
peccauit: quo quidē nō recuperabitur:
qꝛ si alio tēpore velit facere qđ omisit
perdit opus qđ deberet facere pro illo
tēpore. Et si adhuc insteť per illud qđ
Hiero. ait in.c. quicūqꝫ.di.l. Reuerti in
pristinū gradū difficile est. Possumus
respōdere ꝙ Hiero. loquiť ibi de gradu
tēporalis dignitatis: aut spiritualis et
ecclesiastice: sicut patet in verbis eius:
et in plerisqꝫ capitulis precedētibus et
consequētibus. Nos autē loquimur de
statu eterne salutis ⁊ merito triumphā
tis ecclesie.

¶ Qꝛ deus facit angelos letari in cōuer
sione peccatorū: ⁊ de augmento gaudij
in angelis beatis. Capitulum.ij.

SEcūdus effectus qui conse-
quitur conuersionē peccatri
cis aīe in quo relucet cōpla-
cētia dei ⁊ angeloꝝ letifica
tio. Facit vtiqꝫ deus ange-
los oēs iubilare et exultare cū peccator
cōuertitur ad penitētiam. Vn̄ Luc.xv.
diciť verbo xp̄i. Gaudiū est angelis dei
sup vno peccatore penitentiam agente.
Ad qđ intelligendū notandū ꝺm Bon̄.
dist.xxi. ij.libri.ar.ij.q.ij.c. ꝙ gaudium
angelorum crescit. pōt intelligi duplici
ter. Aut extēsiue aut intēsiue. Extensiue
diciť crescere qn̄ quis de pluribus gau-
det. Intēsiue vō quando affectus eiꝰ de
aliquo copiosiꝰ gaudet. Si ergo loqua-
mur de cremēto gaudij ꝺm primum mō
dum sic verū est: et doctores cōiter sen-
tiunt ꝙ ipsis beatis angelis accrescat
gaudiū ex salute peccatoꝝ: qꝛ de pluri-
bus gaudēt ꝺm ꝙ plures saluātur. Si
aūt loquamur de cremēto gaudij quā-
tum ad intensionē: sic est distinguendū.
Nam gaudiū duplex est. Quoddam est
gaudium in quo consistit premiū sub-
stantiale: ⁊ illud est gaudiū de bono in-
creato: qđ angelus habet de deo: et est
in deo. Est iterū gaudium quoddā acci-
dētale: ⁊ illud est gaudium qđ angelus
habet de bono creato siue proprio siue
alieno. De huius vō gaudij augmento
triplex fuit opinio. ¶ Prima eorum qui
dixerunt ꝙ in angelis beatis accrescit
vtrūqꝫ gaudium intensiue: qꝛ nondum
sunt perfecte beati q̄uis sint confirma
ti in gratia. Sed hec opinio falsa est:
qm̄ perfecta beatitudo in visione consi
stit diuine essentie. ⁊ Matth.xviij. dici-
tur: Angeli eoꝝ semper vidēt faciem pa
tris mei qui in celis est. ¶ Secūda opi-
nio fuit eoꝝ qui dixerūt ꝙ neutrū gau-
dium crescat in angelis intēsiue: sed so-
lum extēsiue: sicut charitas eoꝝ non est
maior q̄ fuit ab initio q̄uis plures nūc
diligant q̄ tunc. Sed istud non videť
probabile: qꝛ si angelis accrescit mate-
ria gaudij: accrescit ⁊ ipsum gaudium.
¶ Tertia opinio catholica et secura est
eoꝝ qui tenēt ꝙ in angelis nullo mo-
do accrescit gaudiū in quo cōsistit pre-
mium essentiale. qꝛ quātū ad illud per-
fecte sunt beati. Sed gaudiū in quo cō
sistit premiū accidentale: accrescere pōt
nō solū extēsiue: verūetiā intēsiue ⁊ ra-
tione boni ꝓprij: ⁊ rōne boni cōiuncti:
qꝛ ministrādo alijs bona opera faciunt
in quibus premiū accidētale merentur:
⁊ qꝛ etiā cōciues suos ad beatitudinem
perducūt sup quibus congratulantur.
O q̄ vigilāter itaqꝫ atqꝫ sollicite debēt
curare peccatores miseri de suis pecca-
tis pniam facere quos expectāt oēs an-
gelici chori quos inuitāt angeli ad pa-
radisi delitias. Venite inquiunt pecca-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tores fetidi: venite ad possidendū ciui-
tatē omnium bonoꝝ vbertatē re ertissi
mam. Venite per sanctam pn̄iam ad ce
nā magni dei. Quid queritis male ope
rando cum tenebrarū principe: quid cū
cōmercio demonū quale premiū de pec
catis ⁊ malis cōmissis expectare pote-
stis. Stipendia (inq̄t apl's) pctī mors
est. Roma. vj. Nostra sit vobis grata so
cietas vt simul conuiuamus in felicissi-
mo regno dei. O pctōres durio peccа-
tores obstinati: vos expectam⁹ vt aga-
tis penitentiam: que tm̄ placet deo no-
stro vt ⁊ nos velit etiā in vestra cōuer-
sione letissimos fieri atq̄ iocūdos.

¶ Qꝫ deus etiā in ecclesia militāti exal-
tat et sublimat ad dignitates sp̄uales
pctōres si reuertant̄ ad pn̄iam. Cap. iij.

TErtius effectus qui cōsequi-
tur cōuersionem peccatoris
dicit̄ peccatoꝝ exaltatio. Vo
luit quidem deus ostendere
q̄ gratum sibi est cuꝫ peccatores ad pe-
nitentiā cōuertunt̄ eos mirū in moduꝫ
sublimādo ⁊ exaltando in vtraq̄ eccle-
sia militāte: scꝫ ⁊ triūphante. Et licꝫ sm̄
rigorē discipline quādoq̄ factum sit vt
ab ecclesiasticis dignitatibus propter
crimina nonnulli caderēt ad quas etiā
post peractam penitentiam non liceret
redire: vt scribitur. l. dist. c. vti cōstitue-
retur. ⁊. c. si lapsis. ⁊. c. qui semel. et. c.
presbyterū. ⁊. c. miror. ⁊. c. clericum. ⁊. c.
clerico. ⁊. c. si ep̄s. Verūtamen hoc nō dr̄
ex desperatiōe indulgētie. Quinimmo
inuenti sunt q̄plures qui post lapsum
per penitentiā restituti sunt ad sp̄uales
ordies ⁊ ecclesiasticas dignitates. Fuit
princeps apostoloꝝ Petrus restitutus
per pn̄iam ad apostolatū ⁊ principatuꝫ
aploꝝ nō obstante precedēti pctō. sicut
scribit̄. l. dist. c. pōderet. ⁊. c. consideran-
dum. ⁊. c. fidelior. Jn. c. vo si post ordi-
nationē. §. ecōtra. Alia peccatorum pe-
nitentium inducūtur exempla. Dicitur
enī ibi sic. Maria soror Aaron postq̄ le
pra percussa est: q2 in Moysen murmu
rauerat acta penitētia a peccato mūda
ta est: ⁊ pristinā gratiā p̄phetandi rece
pit Aaron post cōflatum vitulū in sum
mum sacerdotē consecratus est. Dauid
post adulteriū ⁊ homicidiū p̄phetie spi
ritum recepit ⁊ in p̄prio gradu permā-
sit. Achab quoq̄ post mortē Naboth vi
ri sanctissimi per penitentiā humiliat⁹
in regia sede remāsit. Et vt pretercam⁹
multa exēpla veteris testamenti. Petr⁹
negauit xp̄m ⁊ postea princeps aploꝝ
factus est. Paulus Stephanuꝫ lapida-
uit: ⁊ tm̄ a deo in apostolum est electus.
Multi quoq̄ ab heresi ad vnitatem fi
dei catholice reuertētes in suis ordini-
bus sunt recepti. Alij vo ad ep̄ales etiā
gradū sunt p̄moti: vtpote Augu. ⁊ alij
plurimi. hec ibi. Verūtm̄ inter oēs pec-
catores p penitentiā restitutos ad prece
dētes gradus siue ad alios aliquos de
nouo eis collatos efficaciorem nobis fi
duciā ⁊ animū prestāt tres illi nequissi-
mi viri. Paulus supbissimus. Dauid lu
xuriosissimus. Mattheus vo cupidissi-
mus ⁊ auarus. Voꝝ tm̄ voces magis q̄
alioꝝ voluit spirissanctus in ecclesia re
sonare. Licꝫ em̄ scripserint euangelia:
Johānes Lucas ⁊ Marcus: tm̄ frequē
tius legitur euangeliū sm̄ Mattheuꝫ.
Et licꝫ inueniant̄ psal. alioꝝ multorum
non solum illi quos Dauid cecinit: tm̄
eccl'ia psalmos Dauid sepi⁹ decātat. Lꝫ
etiam Petrus Jacobus et Johannes:
ac Judas Thadeus suas ep̄las canoni-
cas scripserint: tm̄ epistole Pauli magis
in diuinis officijs habentur in vsu. Qḋ
iō factū esse credēdum est vt oēs perci-
piāt q̄ chara deo sit cōuersio peccatorū
quos tam sublimiter per penitentiā in
ecclesia sua dignatus est exaltare. Quā-
ta autē erit talium in regno celoꝝ glo-
ria a redēptore mūdi dictū est Matth.
xxj. Meretrices inquit ⁊ publicani pre
cedent vos in regno celorū. Et hoc exē-
plo monstratum est in Thaide mere-
trice pulcherrima et formosa que post-
q̄ multorum animas illaqueauerat: de
disserq̄ multis occasionē seipsos inter-
ficiendi: accedēte ad eam Panutio san-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ctissimo viro ꝯtritionē ꝛ cōpūctionem
suoꝝ scelerū habuit adustisqꝫ oībus va
nitatib⁹ in platea publica: vt daret exē
plum his cū quib⁹ peccauerit: in cellu⸗
la quadā paruula se inclusit in qua per
fenestrā paululū panis ꝛ aque q̄b⁹ su⸗
stētaret͛ die qualibet accipiebat. Cū er
go trib⁹ annis fuisset inclusa ꝓfectus
Panuti⁹ ad abbatē Antoniū cui mul⸗
ta reuelabant͛ a deo vt ab eo inq̄reret
si ei de⁹ sua pctā remisisset. Narrata cā
sanctus Antoni⁹ cōuocatis discipulis
p̄cepit vt illa nocte orarēt: statimqꝫ ab
bas Paulus maior discipul⁹ Antonij
vidit in celis lectū speciosis ac p̄ciosis
vestib⁹ ornatū: quē tres virgines sacre:
facie clara custodiebāt. Cūqꝫ Paulus
diceret gl'iam illā esse Antonij: audiuit
vocē dicētē sibi. Nō ē Antonij: sꝫ Thai
dis meretricis. Qd̄ cuꝫ mane audisset
Panutius cū gaudio discessit: ꝛ cū illā
eduxisset de cella: quindecim dies sup⸗
uixit: post quos meretrix penitēs q̄euit
in dn̄o. Audiuimus igit͛ ex trib⁹ effecti
bus enarratis ꝙ summa est in deo cō⸗
placētia vt peccatores reuertant͛ ad il⸗
lum: ꝛ tn̄ cū ip̄e hac voce melliflua inci
tet oēs: nescio vnde fiat nisi ex humani
cordis duricia vt nō audiat͛: O infelix
anima peccatrix. O seua īmanis ꝛ cru
delior omni belua: desine iam malefa⸗
cere: impone finem delictis tuis: que⸗
re dn̄m deum tuum dum inueniri po⸗
test: vt accipias ab eo gr̄am in presen⸗
ti: ꝛ in futuro ꝑpetuā gloriā. Amen.

¶ Feria sexta post dominicā in septua⸗
gesima de īflāmato ꝛ ardētissimo amo
re dei quē ip̄e clemētissim⁹ pr̄ pctōrib⁹
exhibet ꝛ ostendit vt illos ad se trahat
ac reuocet ꝛ inducat ad penitentiam.

Sermo. vj.

AMore langueo
Habent͛ hec verba in perso
na xp̄i: dei ꝛ hominis salu⸗
tem peccatoꝝ sitiētis origi⸗
naliter Cant. v. c. Si cogitarēt exceca
ti peccatores quāta dilectione comple
ctitur illos piissimus de⁹ ꝓfecto omni
studio ꝛ vigilantia deposita delictorū
sarcina ad diligentē se ꝓperarēt. Neqꝫ
enī inueniri quispiā pōt nō pater: non
mater: nō frater: nō soror: nō filia: non
fili⁹: nō deniqꝫ domesticus q̄libet ami
cus siue ꝓpinquus q̄ tātū diligat eos
quātū amat ip̄e mitissimus pater cele⸗
stis. Qꝛ ꝯsiderans Hugo in lib. de ar⸗
ra spōse sic alloquit͛ animam peccatri⸗
cē. Sponsum habes ꝛ nescis pulcher⸗
rimū omniū ꝛ faciē eius nō vidisti. Il⸗
le te vidit: qꝛ nisi te vidisset nō te dili⸗
geret. Noluit adhuc seip̄m tibi p̄senta
re: sed munera misit. arrā dedit pign⁹
amoris. hec ille. Est vtiqꝫ anime legiti
mus ꝛ immaculatus spōsus de⁹ dei fi⸗
lius q̄ in cruce exaltatus clamat grāde
ꝛ amorosa voce: dicitqꝫ aīe ꝓpter pctā
pereūti ꝛ ad īferna currēti: illud Hiere.
ij. c. Tu aūt fornicata es cū amatoribus
multis: tn̄ reuertere ad me: ꝛ ego susci⸗
piā te. Quidnā dulcius: quid suauius:
quid ve clemētius pōt audiri? Ostendit
nēpe multis diuersisqꝫ modis rex regū
regū de⁹ noster ꝙ hoīem diligit: eiusqꝫ
salutē etiā post peccata ꝛ nefanda faci⸗
nora ardentissime sitit. Quapropter vt
euigilēt somnolēti peccatores ꝛ exper⸗
giscantur ad vocem beniuolentie sum⸗
mi dei in presenti sermone dei amore
quē deus peccatoribus exhibet: nōnul⸗
la erūt vidēda: vt verificet͛ in corde om
niū qd̄ dictū est in themate in persona
illius: qꝛ scꝫ amore langueo. In quibus
verbis de amore illo tria mysteria prin
cipaliter proponimus declarāda,

Primum de ipsius veritate.
Scd̄m de eius voluntate.
Tertium de eius copiositate.

¶ Qualiter deus ex amore malis ꝛ pec
catorib⁹ copiosissima bn̄ficia sua larg͛ E
ꝛ q̄d est amor siue dilectio dei. Capm. j.

PRimū mysteriū declarandū
de amore quo deus peccato⸗
res diligit dr̄ veritatis. Nam
possent nō immerito aliqui
dubitare An verū sit ꝙ deus peccato⸗

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN